

Pealinna Teataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 29.
Avatud kl. 9-st kuni kl. 2-ni p. l. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts, Trükkikoja
telefon 450-67.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmeile:
1 aastaks 2.75 kr., 1/2 aastaks 1.40 kr., 3 kuuks 0.75 kr.,
1 kuuks 0.50 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4 kr., 1/2 aastaks 2.25 kr., 3 kuuks 1.20 kr.,
1 kuuks 0.45 kr. koos postikuludega.
Kuulutused: kuulutusküljel 5 s., teksti ees 8 s., tekstis
10 senti mm veeru laiuses.

Nr. 92 (459)

Laupäeval, 27. novembril 1937.

5. aastakäik

J. Oinas

Tallinn, Pikk 3, Tel. 431-29

PARKIMISE JA VÄRVIMISE TÖÖSTUSE TOOTED

mantlid, mütsid, muhvid,
kraed ja mitmesugused teised
karusnahad

Asjatundlikult pargitakse:
hõberebase-, saarma-, skunks-, nerts-
ja igasuguseid teisi karusnahku.

Värvitakse mitmes värvitoonis:
punarebase-, tuhkru-, lamba-, jänese-,
○ laisaba-, murmel- ja teisi nahku. ○

Tööstuse tooted hinnatud näitustel
kõrgemate auhindadega.

Oma tööstused Tallinnas ja Helsingis.

Teatan oma lugupeetud tarvitajaskonnale, et olen Lem-
bitu tän. 31 uutesse ajakohasematesse ruumidesse

üle kolinud

Pärnu m. 35, tel. 457-88

Vesivarustus, kanalisatsiooni- ja lukusepatöökoda

Ervin SAKSEN

Tallinnas asutamisel alaline ehitustehniline näitus

Asutati sihtasutus „Tehniline muuseum“

Meie elamufuultuuri ja ehitustehnika arendamise huvides on Ehitusasjanduse Arendamise Seltsi eestvõttel kavandatud asutada Tallinnas, kui riigi pealinnas, kus ehitustegemine on eriti hoogus, alaline ehitusnäitus või õigemini tehniline muuseum.

Esialgsete kavanduste kohaselt saab ehitusmuuseum asutajaks Tallinna tehnikumi hoone, mille on kavandatud ehitada ehitusnäitus Pärnu maanteele.

Sarnased muuseumid on olemas juba Soomes, Rootsis ja teistes riikides, ning on saanud ehitusasjandusest huvitatute seas eriti populaarseks.

Haridusministeeriumis on asutatud juba näituse elluviimiseks sihtasutus „Tehniline muuseum“, mille juhatajaks on haridusministri abi Woldegar Päs ja juhatusliikmeteks ins. Oranen, Normann, E. Uusijoo ja teised.

Tehnilise muuseumi eesmärgiks on ehitustehnika arendamine ja tutvustamine sellest huvitatutele. Nii võib näitustel saada pottsepp käelise ülevaate ahju ehitamisest, selle juures esildumast puudustest ja materjalist. Samuti tuuakse näiteid uuestest ahjuüritistest jne. Muuseumis on ehitatud kõik ehitusviisid, ehitusmaterjalid ja elamu käeline konstruktsioon. Arvatakse, et leitud ruumi ta ostarbekate eluhoonete põhiplaanid, et ehitada-koostajad võiksid siin valida, millise hoone ehitada.

Sarnase näituse või muuseumi elluviimine on majaomanike huvides eriti tõhus.

Ehitusasjanduse Arendamise Ühing on alustanud juba vastavate eelõududega ja nendega jõutakse lõpuks niipea, kui valmib uus tehnikumi hoone Pärnu maanteele, mille ehitamisega alustatakse arvatakse varakemal.

25 aastat ootavad kodanikud tänavvalgustust

Neil päevil käisid meie lehe toimetus Paulupeo tänava majaomanikud ja seletasid järgmist:

Juba 25 aastat tagasi ehitati Paulupeo tänava pikendus üle Runderi tänava. Samaaegselt ehitati sinna ka esimesed elumajad, milleid praegu on kümme. Nende kinnisvarade omanikud taluvad linnale juba aastakümneid kinnisvara- ja muid maksu. Wastutajana peaks linnavalitsus olema kohustatud hoolitsema ka loomupärase heatorranõude rahuldamise eest nimetatud tänaval. Saabunud pimedad ajad sunnivad majaomanikke ja kohalike elanikke järjekordset mõtlema tänavvalgustuse puudumisele. Nüüd on Paulupeo tänav üle Runderi tänava täiesti ilma valgustusvõrgist. Valgustamata tänavat on tublisti üle 1/4 km, millest mahematus ajest umbes kümme üürilamut hulga eluolukorraga.

Majaomanike seletuste kohaselt on linnavalitsus juba paaril korral asigneerinud vastavaid summasid Paulupeo tänava valgustuse täiendamiseks, kuid 25. aasta vältel pole veel midagi tegelikult ära tehtud.

Õige imestamapanevane tundub, et jama lähedusse, Runderi ja Kuhlbari tänavate nurgale, seati hiljuti tänavvalgustus, kuigi seal vast äsja valmis esimesi elumaju ja linn pole neil jäänud veel nimetamisväärteid maksu.

Majaomanike ja kohalike elanike juurim soov on, et nüüd, mil Paulupeo tänava mainitud osa asustamisest on möödunud 25 aastat (tänav rajati ja ka esimesed hooned 1912. a.), olles seega omakohaselt juubeliaasta — linnavalitsus juubelitingina siia seaks sisse tänavvalgustuse!

Rahwapark Piritale

Neil päevil peeti riigipartide valituse algatusel juures toosole, millest võtsid osa ministeeriumide ja omavalitsuste esindajad. Arutati sobima kohta leidmist peatselt asutatavale esimesele Eesti 300-kooskõlale, vabariiklikule ja rahva lõbusus-pargile.

Peale pikki kaalutlusi jäädi peatuma Piritale Kloostrimeha tee ja Piritale jõe vahel asetatavale maa-alale. Looduslikult vastab see maa-ala täiesti oma ülesannetele, omades lojafa meha ja mageda vee jõe. Samuti on asukoht linnalähedane ja hõlpus korraldada sihted ühendust. Maa-ala suurus on umbes 100 ha ning pealegi jatkub küllaldaselt meha ja maad, kui peaks osutuma tarvilikuks pargi laiendamine.

Asja tegelikult läbi viimiseks luuakse sihtasutus, mille põhikirja väljatöötamiseks on juba asutud.

Pargi avamine rahvale võtab arvatavasti veel paar aastat aega.

Tapeeti & seinapappi

ostate kõige soodsamalt
Konst. Brandes'i
tapeedi kauplusest

26 Tallinnas, Tartu mnt. **26**
Kõntr. 304-54. Asut. 1910. a.
Äri avatud kella 9-5

Müük suurel ja väikesel arvul

Majaomanike sünnipäevi

Ahlmann, Artur	28. nov. 1881. a.
Lomberg, Ida	29. nov. 1874. a.
Lombach, Gustav	1871. a.
Siinemann, Alfred	1884. a.
Palm, Jüri	1880. a.
Värwaldt, Rudolf	1899. a.
Pinkviist, Aleksander	30. nov. 1890. a.
Umborg, Miina	1873. a.
Mägi, Liisi	1886. a.
Oras, Hans	1. des. 1869. a.
Klausen, Joh.	1887. a.
Tabur, August	1882. a.

Radrioru parti laiendatakse

Majaomanikelt omandati kinnisvaru

Ajast, mil Radrioru kuulub riigipartide valituse haldusse, on part omandanud kõigist nägusama ilme ja on igale pealinnale saanud mõnusa aja-
mõistatuse peale väsitavaid töötunde.

Tänavu hilisemal korraldab Radrioru juba ühikuid muusikaõhtuid, kus mängis järele orkester. Muusikaväljak jätkis aga tänavu veel mif-

meist juhtes soovida, milleid puudusid korraldatakse eelseisvaks hooajaks.

Nüüd kuulub, et pargi pindala tahetakse laiendada kuni Vasmäe veeruni. Mitmelt Mäelada tänaval elunewalt majaomanikult on ostetud nende kinnisvarad ning tähendatud frundid määratawad Radrioru pargi alla.

Tallinna Majaoman. Seltsi perefonnaõhtu

Homme, pühapäeval, 28. jup. kell 8 õhtul korraldab Tallinna Majaomanikude Selts oma vahelise perefonnaõhtu restoran „Pariisi“ juures jaalis. Sisepäas liikmetaardi ettenäitamisel 50-
jendilise taju eest. Õhtu tawas muusika, mitmesuguseid etendaid jne.

Kuulutage „Pealinna Teatajas“

Leping maksustatakse kinniswara hindewäärtuse alusel

Kodanik A. B. sõlmis 30. detsembril 1935. a. kinniswara ostu-müügilepingu ja sellelt lepingult tasuti tempe- ja kinniswaramaks wastawalt kinniswara seaduslikule hinnale Nr. 54 234. Maksuinspektor nõudis aga A. B-lt täiendawa tempe- ja kinniswara maksu tasumist, kuna kinniswara on Pärandusmaksu seaduse paragr. 31. p. 3. põhjal ümber hinnatud ja selle wäärtuseks on arwatud Kr. 58 887, see summa oleks tulnud ta wõtta aluseks maksude arwutamisel. Kuna antud wastulause jäeti rahuldamata, siis ei jätas kinniswaraomanik kaebuse Maksupeatomiteele, milles seletab, et tema on kõnealuse kinniswara omandanud eellepingu alusel juba 1933. a., millal ta jäänud selle ta oma waldusesse. Sel ajal olewat kinniswara ostuhinnaks ja tõeliseks wäärtuseks olnud Kr. 36 000. Wõrmlisele ostu-müügi lepingule kirjutanud ta aga alla detsembris 1935. aasta ja wastawalt selle aja kõrgemale seaduslikule hinnale olewat tema ta jäänud ta maksud. Kuna ta aga olewat leidnud, et seaduslik hinne on kõrgem kinniswara tegelikust wäärtusest, siis palunud ta ümberhindamist. Seadus võimaldawat kinniswara selle seaduslikust hinnast ainult madalamaks hinnata. Kui aga ümberhindamisel kinniswara on hinnatud kõrgemalt, siis tulewat maksude määramisel wõtta aluseks ittagi seaduslik hinne. Maksupeatomitee jättis ülal eildatud kaebuse tagajärjeta.

Maksupeatomitee otsuse peale antud kaebus jättis riigikohus tagajärjeta, seletades järgmist: Pärandusmaksu seaduse („R. L.“ nr. 67/68 — 1930. a. ja

nr 1/2 — 1923. a.) paragr. 31. märkus 1. lubab maksuohustajal nõuda kohalikul maksuinspektorilt kinniswara üleminekul selle ümberhindamist, et teha kindlaks kinniswara tõeline wäärtus. Ümberhindamine toimub wastawa komisjoni kaudu. Sama paragrahwi märkus 3. ütleb, et komisjoni poolt tehtud hindamine wõetakse maksustamise aluseks. Käesolewal korral on kinniswaraomanik ise palunud kinniswara ümberhindamist ja see on toimunud seaduspäraselt. Kaebaja arwamus, et Pärandusmaksu seadus võimaldab hinnata kinniswara wäärtust ainult madalamaks selle seaduslikust hindest, on ekslik. Ümberhindamise otstarbeks on juht kinniswara tõelise wäärtuse selgitamine ja maksud määrata juht wastawalt kinniswara tõelisele wäärtusele. Kui ümberhindamine on toimunud ja wastaw otsus jõustunud, siis ei tule Pärandusmaksu sead. paragr. 31. märkus 3. juhatustel maksu arwutada enam jama seaduse paragr. 31. ettenähtud hinnete alusel (s. o. seadusliku hinna alusel), waid nüüd juba wastawa komisjoni poolt määratud hinde alusel.

Annetus allweelaewastikule

Wiimastel päewadel on wanametalli-annetussega rikkastanud Allweelaewastiku Sihtkapitali wanametallide kogu — Hollandi fän. 5 all-loetletud pealinlastel:

Tallinna Börji ja Sadama artell 2025 kg; H. Wirfus — Punila mõis,

Marsjal Rndz-Smigh, Pilsudski järglane Poolas, kes püüab Pilsudski leegionäre liita rahvuslikku ühisfronti, külastäigul Krakowi, kus teda terwitawad leegionärid.

Hagudi p.-ag., 1430 kg; Tallinna Lasnamäe mangimaja 1000 kg ja 100 kg waste; A.-S. Vaserme 1000 kg; A. Siitan, Pärnu m. 131-a., 300 kg; 1. linna algkooli õpilane Roland Karja 200 kg; E. Kartus, Paldiski m. 25, 750 kg; hra Riis, Sakobsoni 22, 15 kg; R. Meisakond, Koidula 15, 140 kg; pr. M. Maajitas, Lutri 42, 20 kg; Põllumeeste Kodu restoran, 15 kg; E. Garnit, Koidula 24, 25 kg; A. Täheste, Woolu 9, 33 kg ja 4 kg waste; O. Huul, Kooli 10, 2 kg waste; A. Heinmetz, Koidu 120, 5 kg ja 5 kg waste; Tarmi-

tajate Ühjus „Oma“, Tallinna, 70 kg; A. Wiies, mahalaadimise plats 1, 100 kg; pr. O. Tomson, Nehatu mõis, 610 kg ja 6 kg alumiiniumi, 4 kg waste; pr. M. Riikikamp, Kappeli 3, 54 kg; O. Halm, Pikk t. 35, 36 kg; B. Berger, Katsaewu 4, 310 kg; Keila Willa-ketramise- ja Kudumistööstus Soo t. 27, 964 kg.

Tallinnas koguvad endise agarusega Tallinna wabatahtliku tuleõrje liikmed, kes wõtawad vastu pealinlastelt wähemaid wanametalli-annetusi.

ORI

Frans Hertzeg.

See oli ühel temadhommitul. Idas, ülemal piirimäestiku kohal, awanes punaselt hõõgum leelidewäram. Orust, pehme udumaiba alt, tõusis weelilindude laperdamine ja tija; ülal mäestiku ürgmetades aga siristajid laululindud.

Kooslas hommikuhämaruses tõusis imeline rongkäik mäekallast mööda üles. Kuldmõrguga taetud ja julgedega ehitatud walge eesli seljas istus noor naine. Ta kleeit, loor ja poolsaapad olid punased. See oli Dola, wüstri Laborez'i tütar. Tema saatsastond liitus jälgij: wana teenija ja umbes taksümmeend julaft. Poisid olid warustatud lihtsewarreliste kirmvestega; ainult ühisneist, kes sammus rongtäigu ees, kandis jahioda ning pika teraga nuga. See oli fugewalihajeline pois ja teistest pea jagu pikem. Aeglaselt, kuid kiiski tergejalgeist sammus ta edasi; ifta jälle pööras ta pead ja ta tulised silmad otisid Dora pilku. Tüdruk waatas aga külmalt ja upjaltalt temast mööda.

Kui rongkäik jõudis lageda mäe tipu, wõttis Dora punase loori näo eest ja piilus orgu, kus asetses tema isa linn. Alle kaitsewõllide tõusid palkidest tofutulõõdnud mahitornid.

Wana teenija astus Dora juure ja otufas sõrmega mäe jühis.

„Seal on püha puu!“ ütles ta.

Labrez, linna isand, oli oma tütre saatsastonnaga mägedesse läkitanud, et tütar seal ülemal tapaks walge lambe ning selle wõreka niisutaks püha puu juuri. Kui seda teeb noor neiu nooretuu päewal ja seejuures kõneleb wõlujõnu, jaawutab ta wõimu metsawaimude üle. Seft wüstri Laborez püüdis, kui- gi ta oli triiflane, aeg-ajalt wõita. Ja laduslike metshaldjate sõprust, teda fõrd tema paganausku ejiwanemad olid austanud. Eriti kui teda ähwardas mingi hädaoht, meenutas ta wanu jumalaid. Wiimaseft jügiifft saadik naris misti salajane hirm pidewalt tema südame kallal. Paigast paika rändarwad inimelad, kes Karpaaftide kistastee tau- du maale olid tulnud, tõid halbu fea-

teid. Nad jutustasid: all Etelgõz'is ole- wat läbi aasta tuulda relwade tagu- miift. Meiftitub, paganausku rändrah- wad, kes seni ütsteift wastastiftu olid häwitanud, allusid nüüd ainsale, wõim- sale tahtele ja foondusid lugematult sõdijate ridadeks. Leiwad paganad aga tee üle Karpaaftide, purustawad ja hä- witawad nad kõik teel ettejuhuma. Seft nad rassutawad wälejalgseil rassu- del ja on hulljulged, werejanulised ning wäimastud kui hundid.

Wüstri Laborez nägi sellest teateft jaadit rahutuid unenägusid ja tahtis nüüd jüütu talle wõreka leewendada wihaste metsawaimude raemu.

Rongkäik läbis fihniku hämarust. Sa- das talajst temadwihma.

Blond hiiglane astus Dola juure.

„Päne tähele, maapind on siin peh- me. Hoiu ennast fugewastu jädulas.“

Ta ta waatas oma hallide filmadega jälle õrnalt neiu.

Dola ei pööranud temale mingit tä- helepanu; kuid weidi hiljem hüüdis ta wana teenija oma juure.

„Kuidas on selle julafe nimi?“ kü- lis ta.

„Sa tunned ju teda wäga hästi, täs- tijanna. Wuf on ta nimi. Ta on minu poeg. Sa olid alles piiske fildrit, kui me tahetift tulime sinu isa majja. Me põlwneime Tatrast ja wüstri von. Mäh- ren kinkis meid juurhärrale.“

Dola pigistas kulnud uhtelt toftu.

„Mu isal on jadu orje ja ma arwan, nende nimedel pole minu juhtes min- git tähtsust. Miks kannab see julafe aga oda?“

„Ta on wüstri tüft, tästijanna. Ei ole temast julgemat ega fugewamat tüfti mägedes. Mõõdnud nädalal tap- pis ta ühe pühwiti.“

Dola ütles wäheste wäikimise järele:

„Ütle sellele julafele, argu ta julge- gu enam minuga kõnelda ega mind waadata. Seni ei teadnud ma ta ni- me; nüüdseft peale tahan seda aga meeles pidada. Niipea kui lossi taga- ji uume, lafen ma Wuf'i piisutada.“

„Kuidas on mu waene poeg sinu wastu patustanud?“ küsis teenija koh- tunult.

„See wilets julafe waatab ifta nii imelikult minule ja ma tean ta, et ta mõtleb minule, kui ta üftinda messas wiibib. Oma tangetafse ülbusega jün- nib ta ta mind endale mõtlema. See- päraft lafen teda piisutada!“

Keegi ei julgenud ärritatud tästi- jannale wastu rääkida.

Nad jõudsid taljuseina juure; Dola peatas oma rassu ja otufas walgetele lilledele.

„Nõppige mulle mõned lilled,“ ütles ta. „Tahan neift punuda pärja ja ri- putada selle pühale puule.“

Wuf läks kivistitu jermale ja tum- mardus kille wõtma. Ta ei noppinud aga seda, waid hüüdis midagi oma taaslastele ja hõltis pikali maha. Tei- led toimeift jamuti. Nad waatasid jüga- wuse ja seal awanem pilk pani nende were joontes farretama. All, messa sü- garuses liitusid pikas reas paganad- rassanifud.

Wüstri Laborez'i inimesed waatasid ütsteifele tahwafute nägudega otfa.

„Paganad Etelgõzift!“ jostistajid nad.

„Mida nüüd teha?“

Kõik waatasid Wufile. Küft kõteles:

„Alles mägedesse! Sinna rassanifud ei tule. Püha puu taga on loobas, sinna peidab enefe jüustifitar. Üks meift hüilib siis alla laagrisse ja teatab kõi- gest wüstriile.“

Salk unustas wäimuse. Palawifuli- je kiiruga ja wihase kannatamatusega ronifid nad tallast üles, nagu tari hirmu, kes wärifewad hundi läheduses. Wuf haaras Dola eesli rassufid ja we- das wäiteft looma jõulifelt enda taga.

Lõuna paifu jõudsid nad püha puu juure. Wuf juhatas Dola loopasse.

Neiu istus seal jambilale, kõmbas loo- ri näo ette ega kõnelnud ainult fõna. Küft läks julafeaga kivistitu äärele ja waatas alla jügarwiftu. Teifelpool la- geda mäe tipul wõis tähele panna musta massi. See oli suur jalk rass- nifte. Suure kõrguse toftu paifftid nad tillufetud kui sipelgad. Ide taldal aga, mis hõltima paelana loofles läbi oru, roomasid pifad, mustad jooned lõuna poole. Ästifud sõjamäesad hüüdisid üt- steift jarwejiignaali abil ja Karpaaftide tiifuseft kostis wastus. Paffamatult fu- li juure uufi rassanifte, peafamatu wõoluna walgudes juurele fajaniditule Doonau ja Theifsi mahel.

Wastu õhtut tõusid taewasse mus- tad pilwed. Sadas jugadena ja külm tuul pani ürgmessa puude tüwed lõ- difema. Dola ajetas oma pea wana or- jafari jülle ja wajas jügarbasse unne. Kui ta teifel hommikul ärkas, jaras päifene jalgelt ning puhtalt. Küft oli efimefena jalul. Ta ruffas püha puu

juure ja filmas alla orgu. Riffuseft il- mus ifta rohkem rassawäge. Ka midagi uut märkas Wuf: mäe jalal loofles lugematu feltwanfrite rida. Mäe nõlwal aga peatus hiigla kari, mille tija oli kuulda üles mägedesse. Teinepool jõge, kohal, kus eile weel oli seisnud wüstri lofs, wäriies juur, must juijupilm.

Wuf oli küllalt näinud. Ta läks ta- gasti loopasse. Seal ootasid juba kõik kannatamatult.

„Mis on?“ küsis julafe.

Wuf tõstis pea ja, waadates Dola'e filmi, ütles rahuliku häälega:

„Sadu ja tuhandeid on maale fäse murdnud. Neil on niipalju sõdijid ja firweid, et madalikul ei leidu ainult fifti wõimu, kes wõiks nendega wõifluse astuda. Nad on ta oma näid ja fä- jad ühes wõtnud. Nüüd jääwad neid alatifeft fäa ja keegi ei saa neid ära ajada.“

„Ja minu isa?“ küsis Dola.

„Sisefungifad on põletanud wüstri lossi. Su isa sõdijad on mutdugi wan- gi wõetud ja wüstri peale ei tawatse waenlased halastada.“

„Ja mis jaab meist, waestest orja- dest?“ küsis Wufi ema.

„Siin maal pole enam ainult fifti wa- lifsejat, wälja arwatud too härra Etel- gõz'is. Pole ta enam orje. Kunagifed härrad ja tunagifed orjad haffawad nüüd koos waenlaste maad teenima.“

Wuf wiskas oda õlale.

„Mina lähen!“ ütles ta.

„Kuhu ja lähed, Wuf?“ küsis üks julafeid.

„Tagasi oma kodumaale, Tatraste. Seal järweides on palju talu ja mef- jades palju loomi. Ehitan seal omale puumaja.“

„Mina tulen sinuga, Wuf,“ ütles üks julafe. „Ka meie tuleme!“ kinni- tajid teifed.

Nüüd haffas ta wüstriitar kõnele- ma: „Mis jaab minust?“ küsis ta fäa.

„Ka sinu wõtan taasa,“ ütles küft rahulifult ja otustawatult.

Dola ei wastanud, langetas waid pea. Üks julafeft jädaldas eesli.

„Minu ema istub eesli selga,“ ütles Wuf. „Dola on noor ja fugew, tema wõib jala täia.“

Salk walmistus läbi messa minema. Wüstri Laborez'i tütar sammus aland- likult blond hiiglaste taga. Messa jõu- des terwitas neid rästa laul.

Elamute väärtuse määramine linnades

Arhit. Ole Gripenberg

**Kinniswara hankimishind on summa mit-
mest tegurist. Ehitustegewuse konjunk-
tuurimuutused mängivad tähtsat osa**

(Särg).

Nägime, et kinniswarade footmis-
väärtus nõuab eeldusena teatud ma-
janduslikke ohvreid. Kuid nende ohv-
rite, j. o. ehitustulude, suurus ei ole
alati proportsionaalne maja footmis-
väärtusega. On tähtis asjaolu, mil-
listel aegadel maja on ehitatud ja veel
ohustavamalt see, kui otstarbekalt on
õnnestunud kasutada ehitusplassi.
Aga footmisväärtuse määritlemist
raskendavad ebatindlad tegurid, mis
olenewad sellest, et footmisväärtust ei
määra heffelijed tulud, waid tulude
tehtwus. Footmisväärtuse määran-
gust mõjutawad wähemalt järgmised as-
jaolud: 1) majandusliku elu üldised
konjunkturimuutused, 2) asupaiga ede-
nemismäljawaated, 3) üldise arenguga
kaasastawad muutused ja 4) ehituse
tehniline wananemine.

Mis puutub esimesena nimetatud
asjaolust, tuleb pidaa meeles, et
kui maja footmisväärtuse hindamisel
peetakse aluseks juba üüri, mis saab
asjawaalminud moodust majast kõrg-
konjunkturi ajal, siis tehakse ilmne
wiga. Sellised üüri kõrgpunktid ei saa
olla testew sisjetulest, ja just sellest ongi
tõlgius, kui tõeldata maja objektiw-
leht footmisväärtusest. Samuti ei ole
asjalik võtta üüri aluseks kriisaja
kõige odawamaid hindu. Hindamine
peab põhjenema võimalikult rohkear-
wuliste andmete najal tehtud konjunkt-
tuurimahelduste tehtmistele üüridele.
On tähelepandaw, et üüride maheldust
mõjutawad torteri juurus, maja asu-
koht ja põhiplaan.

Teilets on teftwa sisjetulestu seis-
tohalt tähtis arwestada linna arene-
mis-wäljawaateid. Eftimused selles
juhthes wõiwad olla jaatuslikud. Amee-

ritas, näit., ühe tulutoowa taewanduse
juure teftis linn ja taswas juurets.
Kuid pärast taewandustööde lõppemist
taotfas linn täielikult oma tähtsuse ja
jää lõpuks peaaegu tühjaks. Maja
footmisväärtust mõjutab see, kas linn
on tõstus- või ärilinn, jadama- või
koolilinn jne. Olets jaatuslik näit.
uut ajatohast elumaja juunifledees jä-
ta arwestamata linna üldist arengu-
suunda. Aga neisti linnades, mis on
ühilali jadama-, tõstus-, äri-, ameti-
ja koolilinnad, on kinniswara teftwa
sisjetulestu seisutohalt asjaolusid, mida
tuleb täpselt arwestada. An. testuse
juurdumine teeb selliseisti linnades
maja teftwa sisjetulestu arwestamise
raskets. Asutohta tuleb mitmekül-
gels kaalusleda. Ameerikas, näit., pe-
tab neegrite wõi hiinlaste ajumine
mõnda linnaossa kõi walged sealt ee-
male.

3-daks maja teftwate tulude määrit-
lemist mõjutawaks teguriks on üldise
arenguga kaasastaw nõuete muutu-
mine. Siin jõuame jossiaalse elu alale,
tus kindel ennustamine on niijama
wõimatu kui selle laktamatu arwes-
tamine on tarwilik. Kas rahuldurwad
inimejed näit. paarikümne aasta pä-
rast üldiselt selliste torteriuludega,
milles praegu elab enamus üürimats-
jaid? On wäideturud, et praegune ehi-
tustehnika on püüdnud teha elamise
nii meeldiwaks, praftiliseks ja esteeti-
lisi nõudeid rahuldawaks, et praegu-
sele ei ole enam midagi juure lisada.
Kuid sellest hoolimata, et uued pare-
mad majad on tõesti ilusad ja muga-
wad, on liiga julge ifegi mihjata sel-
lele, nagu oleks ehitustehnika wiimane
jõna juba tõdud. Areng ei peatu. Ja
peale, selle, elamu alal on nii juunatu

määr tööd veel tegemata, et wähem
eftitafse, kui tõeldata, et togu elamu-
probleem on alles algses arenguasti-
mes, kui et wäideturafse, et see on juba
lõplikult lahendatud. Wõib olla kindel,
et laiade rahwahulkade nõuded taswa-
wad. Inimele loomusesse kuulub püie
endiseft paremaisje oludesje. Mõnebe
ühistonnaofade jaamutades joodjama
elamistafeme, taswab sellest eemale
jäänud rahwakihis endiseft innukam
joow oma oluforra parandamisets.
Kas inimejed joowiwad tulewikus roh-
tem mugarusi oma tortereis, on wä-
hem kindel kui see, et nad joowiwad
rohtematoalisi tortereid kui enamitult
praegu on. Aga niipea kui torteriulu-
des on sündinud muudatusi paremuse
juunas, kannatab selle all wanane-
wate majade sisjetulest. Samas juu-
nas mõjuwad paremad majaplaanid,
paremad liitlemiswõimalused ja wal-
gustus. On siis küllaldaselt põhjust
maja teftwaid tulustid määritledes ar-
westada wõimalikke järeldusi, mida
toob kaasa üldine areng.

Neljandaks maja teftwaid tulustid
mõjutawaks teguriks on ehituse tehni-
line tulumine ja wananemine. See
asjaolu on nii endastmõistefam, et
juba oleks tarbetu mainida, kui selleks
poleks erilist põhjust. On nimelt nii,
et wõib praegugi kuulda arwamusi, et
heasse linnamajja paigutatud kapital
on igawesti kindlustatud. Majade
peale antakse laenu, ilma, et laenuand-
ja järele uuriks, millises oluforras
maja on. Arwatakse müidugi, et juur-
linna kiwimajas on raha selliselt kind-
lustatud, et juba koi ei jõe, rooste ei
rifu ega wargadki warasta. Sellise
tähtsuse teftimiseks on palju kaasa mõ-
junud rahaturfi muutumine. Selleft

ofalt olenebfti, et maja tulumisele ja
maja torrashoiule ei pühendata täft
tähelepanu. Tuleb aga fiftsi fittmas pi-
dada, et maja hakkab wananema ja
tuluma tohe pärast walmimist. Oma-
nit peab siis tohe tegema endate sel-
gets, kui juur on kinniswara iga-aas-
tane iganemisproffsent. Eriti nüüdis-
ajal, tus majas on palju tehnilisi sea-
delisi, mis tergesti rittewad ja tulu-
wad, on maja tiiresti iganew ofa fuh-
teliselt palju juurem kui wanaaegseis
majades, tus tehnilised seadmed moo-
dustamad ainult tähtsuseft ofa mää-
ruseft. Eespool ofutati, et maja juh-
teline sisjetulest wäheneb testuse firtu-
mifega wõi üldise arenguga kaasastä-
wate muutuse tõttu. Kui siis lisada
weel tehniline wananemine ja tulumi-
ne, on jelge, et kinniswara footmis-
väärtust määritledes tuleb pidaa fil-
mas maja seaduspäraft iganemismää-
ra. Tuleb lähtuda sellest, et kinniswara
objektiwne foodang ei ole see, mis jääb
järele, kui tuludest maha arwata tor-
rashoiutulu ja proffendib. Selleft
tuleb weel seaduspäraft maha arwa-
ta küllaldaselt juur iga-aastane igan-
emismäär, et wõits hoiduda sellest, et
laenuandjast lõpuks paratamatult saab
selle maja omanit, mille peale andis
laenu.

Wõttes tõttu eespoolesitatud waate-
kohad kinniswara väärtuse määrami-
sel, wõib wäita, et väärtusemõiste
üldiseft loomuseft oleneb kinniswara-
begi väärtus arwudes wäljendatuna
on juheline arm.

Kui joowitafse wäljendada kinnis-
wara tehnilist väärtust, siis koosneb
see maja walmistamisfittuust ja ehi-
tusplassi hinnast. Kuid selline wäär-
tus ei täida majanduslile wäärtu-
sele ajetatud tingimusi, kuna sellest ei
ilmne maja talumus. Kui tahetafse
määritleda kinniswara heffeline foot-
misväärtus, siis saab juba mõrdlemisi
täpselt teha nii, et arwestatakse sis-
jetulestu ja wäljaminekute põhjal maja
talumus. Kuid selle wastu wõib ette
tuua, et nii jaatud arm ei põhjene teft-
walle tuludele. Wäärtuse määritle-
mine peab niijis põhjenema kinnis-
wara teftwale netotulule. Selliselt
määritletud väärtust nimetatafse ob-
jektiwseft footmisväärtuseft. Ja just
see väärtus on tähtsaim nii kinniswara-
raomanifele kui ka laenuandjaile.

Erakapital tõmbub Saksa- maal ehitustegewusest tagasi

Toorainete puudus annab tunda

Tähtsamaks teguriks jatta majanduse
arengus täesolewal ajal ofutus neli-
aastatu plaan ja selle teostamine.
Sellekohajelt täidetafse ja teostatafse
eeltõige riikide tellimusi ja töid, kuna
eramajandusel tuleb paratamata ar-
westada riiklike tellimisi ja töid, eelis-
tatud seisundit ning tohaneda anud
oluforrale. Eriti teftib see relwastuse-
ga jeofesolewate tegewusalade juhtes.
Kuid ka teistel majandusaladel ei ole
oluford teine. Näitets wõib märgata
ehitustegewuse alal eratapitalidega
püstitatavate ehituste pidewat arwu-
list languft, mis wäljendub fittitafud
ehitusplaanide kui ka tegelikult ehi-
tamisel olewate majade arwu wähenemi-
ses mõrrelbes eelmise aastaga.

Kapitaliturul esineb riik suurima
kapitalinõudjana, mis tõttu wabu tapi-
tale eramajandusnõuete rahuldamisets
jättub waid wäga piiratud määral.
Sama tuleb nentida ka toorainete juhtes.
Ka siin rahuldatafse eramajandust
waid teises järjetorras.

Seega määrab täesolewal ajal jatta
majandusarengu juuna ning annab
sellele ifeloomustawa wärpingu riiklik-
põliitilisi kaaluslusi teostatam neli-
aastatu plaan. Loomulikult ei saa jaa-
raje kolossaalse plaani teostamisel ala-
ti arwestada majanduslikku talumust.
Kuna püstitafud eesmärti püütakse
jaamutada iga juhul, on paratamatu
fa mõningate alade ebamajanduslik
majandamine.

Näitena mainime jatta riiklikku mää-
ruseft. Wiimases toodetafse raua-

mulda, mille rauasijaldawus on nii-
wõrd madal, et see ei õigustaks ta-
wanduste talumat ekspluaterimist, ar-
westades investeertamata kapitalide
juurust ning eratõrraliselt juurt tõolis-
tenõudlust. Ühenduses riiklike taewan-
duste ekspluaterimisega on fundu-
walt piiratud rauatõstuse tegewuswa-
badust. Defreetide torras teelati wi-
masele omal algatufel püstitada uusi
tehaseid wõi laiendada olewaid. Samuti
piirati eratõstuses tarwitatawa ning
wäljameetawa raua kogust.

Toorainete nappuse terawnemifega
waljunewad ka hääled, millised nõua-
wad ajumaade tagajandmist Saksa.
Ajumaade tagajandumise rõhutamisets
ning õigustamisets tuuakse ette asja-
olu, et 13 proff. Saksa sisjeweetawast
toit- ja tooraineist on ajumaade pärit-
oluga ning arwestades ajumaadena
ka dominioone, tõuseb wastaw proffsent
20-le.

Suurist riiklikeft tellimisest tingitud
loodus oluford jatta tõstuses, eriti
rasfetõstusseftoris, wõimaldas tõs-
tuseftemõisteft taluda omi mõlgu pan-
tadele juuremal määral kui warem.
Samal ajal arenesid ka pantade pu-
hastafud tõusufuunas, mille tagajärjel
mitmed juuremad pangad, milliste
attfiad kriisi-aastail olid läinud era-
fästeft riigi waldufse, olid wõimelised
oftma neid tagasi ning seega murutama
taas erapantadeks. Neist pantadeft on
tähtsamad Kommerz und Privatbank
ja Dresdner Bank. Dresdner panga
attfiate pakett wõeti üle Gold Disconto

panga poolt pangandustriisi ajal 1931.
aastal.

R. a. sept. alul ulatus Saksa riigi-
mõlg 16 926 milj. RM-le 15 311 milj.
RM wastu aasta alul ning 14 397

**TÖMMU ÕLLE
SÕPRADELE —**

milj. RM wastu 1936. a. jaanuaris.
Rõõbiti riigiwõla tõusule on taswa-
nud ka riigitulud maffudeft, kuna fun-
duwalt on wähenenud tulud tõstuse
foetamise ning hädaabifõõde torralda-
mise alal. Mõlemad wastmainituf te-
gurid, j. o. sisjetulestu tõus maffudeft

ning hädaabifõõdega ning tõõliste to-
tamifega jeofesolewate tulufuste wä-
henemine — on tõhujalt joodustanud
riigi eratõrdest juurt tulufuste rahul-
damist relwastumise, adminiftraatim-
hoonete ehitamise, moofor-magistraf-
teede ehitamise, abielulaenude jne. alal.
Rahaturu litwiidus wõimaldas jammal
ajal lühiajaliste mõlgade fundeertumist
juuremal määral kui waremalt aas-
tail.

Kuna kapitalinappus, juhtheliseft ri-
gi kolossaalse kapitalinõudlusele, wõi-
maldab eramajandusele, tõõstusele kui
ka taubandusele rahuldada omi nõu-
misi kapitali järele waid minimaalselt
ulatuses, on uute attfiate wäljandam-
ne ning turustamine jurutud alla kõ-
ge tungiwama ning hädamajalifuma
tarwiduse piirini. See asjaolu on
omalt poolt joodustanud attfiaturfide
jenist tõrget talft. Samuti tuleb offida
New-Yorgi börsil ajetteidnnd attfiat-
urfside järju languft wäifseft mõju
Berliini börsile sealfse börsitehingute
tiifas ulatuses.

**Agu Lütidit ja Artur Rinne
efinewad Seltfi kooswitibimisel**

Homme kell 8 õhtul toimub restor-
ran „Pariisi“ ruumes Tallinna Ma-
jaomanikkude Seltfi liitmete ja kutsufud
külastiste waheline kooswitibimine. Pea-
le tawalise labaree efinewad weel „Es-
tonia“ teatri näitlejad Agu Lütidit ja
Artur Rinne.

Seltfi juhatusje koosolek

Esmaspäewal, 29. fip. kell 6 õhtul
peetakse Tallinna Majajomanikkude
Seltfi juhatusje koosolek Seltfi ruumes,
Harju tän. 29.

Kell pool 6 on jamas ruumes Seltfi
ehitusnäitufe komisjoni koosolek.

Sealt, kus walitsewad naised

Meile, kes me oleme harjunud nägema ainult mehi kõrgemate riigiametnena, tundub üllatav, et on olemas maid, kus naised, teatavas mõttes jumala poolt määratuna, kannavad valitsust ja ta üldiselt avalikus ja eraelus teotsevad aktiivse poolena, kuna mees passiivseks jääb tahaplaanile. Meile tundub see tavaliste mõistete peale peale pööratuna, kuna jälle nende maade elanikele meie tord mõistatuna paistab.

Kogu maailma vallutav kultuur hõlmab ka püsijäänud rahvatugude igipäevade tõbed, neid euroopa muistri järgi ümber valades. Sellest hoolimata on veel tänapäeval rahvaid või rahvaid, kus naine mehe waimse peana on ainuvalitsejaks.

Nii abub Kalifornia lahes idülliline Jaar Tibunon. Wäheste aastate eest oli ta veel niisuguse kui ära loigatud muust maailmast, kuni teegi teadlane selle mõttis oma etnograafiliste uurimuste lähtetoks. Ta leidis seal eest niisuguse valitsusmõist, mis olets üllatanud isegi weendunud naisõigustlasi.

Selle jaare elanikest on indiaanlastest ja nimelt waga wäike ülejääk endisest juurest ja wägewast seia jurguõjast. Nendel indiaanlastel on naiswalitus, kes oma kodanike jaatule üle otustab. Mehed pole walitawad ja neil puudub ka walitsusõigus. Naine on mehe pea, female peab mees alistuma wastuandemata korras. Iga meeste talle endile õigusi hantida surutakse energiliselt maha. Aga mees ei mõtlegi wastuhakkamisele, ta näeb naise loomuliku perefonna pead, ja allub female. Rahjaks paistab aga see naisparadiis olemat määratud hufumisele, sest jündimiste arv wähenes wiimastel aastatel tohutawalt.

Matute taugemal kultuuriõhkkonnast, eemal juurest aurulaewaliinidest, abub Wäikes Ootanis wäike Rapa Jaar, mis siin taugel oma omapära on suutnud alal hoida. Kultuur pole temani tunginud, poleks matsnud, sest selle maastikele suurus on ainult 15 ruutkilomeetrit. Harwa jafub juhustlikult mõni laew tema kaldale; misti ei elista selle jaare õnnelike elanike rahju. Need jaarlased kuuluwad maori jurguõja hulla. Ka siin walitsewad naised, koi amefid on nende kates. Nemad teewad rasket tööd, ehitawad maju, käiwad jahil, talastawad, jodiwad ja foidawad perefonda. Mehed, teda on nii wähe, et nad on muufunud peaaegu harulduseks, ei fohi töötada. Nendele waadatakse nagu pühafutele, wähemalt nagu kallihinnalistele mänguasjadele. Töötasid on nende peafegemiseks. Nad fohiwad wähest ainult talastada, kusjuures talastamise all mõeldakse lihtsat õngitsemist, kus mees rahulikult ilma hädahuta talda ääres istub ja

oofab, kuni tala wõtab. Tõine talastamine, mis seotud hädahutudega, nagu püüf wõrude ja nootadega, on naise ülesandeks. See on rasket töök, mis ei fohi meeste. Tahab mees tingimata mingit tegewust — harilikult ta selle järele juurt wajuust ei tunnegi — siis fohib ta teha koduseid töid, wõib paigata ja nõeluda, onne ehitada, oma emanda ja ijeenda riideid krras hoida, laste järele walwata. Amafoon waatab kõigele sellele põlgusega ega taha sellega tegemist teha. Majapidamine on liig „mehelik“ tegewusala, mis ei fohi naisele.

Mees on kõike pailapjeks. Kõige magusamad palad, kõige paremad saagitud antakse female. Ja kuna mehi on nii wähe, et jurguõja tulemist on hädahus, on arenenud wälja erilise komme. Mehed on nimelt kogu jurguõja naise omanduseks ja rändawad kaitse kätte, et jurguõja edasikõitmise eest hoolitseda. Neil pole kustil wõi neil on igalpool kodu, ja jällegi on naised need, kes meestele ajutisi naiti määravad. Iga mees wõib aga kindel olla heas wastumõistus igas uues kodus. Female jaab otaks kõige armastuswäärsem hoolitsus: jagedasti toidetakse teda nagu last. Siin lamab ta wäljajurutult päikese kates, kuna naised igajuguste mõnujuse eest hoolitsewad, talle puuwiija joodawad ja talle tema lemmikantse ette kannawad.

Pole ime, et mehed sel teel raswa lähewad ja laifaks muufuvad. Naised, hirmus nende talli elu eest, nuumawad neid nagu tapaloomi, aga sellest hoolimata, wõi wähest juft sellepärast, surewad nad warakult. Ja kuna jündib rohkem tütarlasi, siis on oodata jurguõja peastet wäljajuremist.

Ka teatawates Indohiina osades on naine walitsewaks pooleks. Tema koiib meest ja lafeb end soowi korral ta lahutada. Kui lahutus saamata, jääb naisele kodu, lapsed ja kolmas oja kogu warandusest. Mõnede jurguõjade juures Asjamis on samuti naitel üffi koiimisõigus. Kui mees ütleb „jah“, koiitakse abielu ja mees fohib ajuda elama naise perefonda. Naine wõib ennast lahutada lasta siis, kui ta tahab, ja talle ei jää mitte üffi tema isilik warandus ja lapjed, waid ta jaab endale koi, mis kuulub mehele.

Bondo Boya's, Eõuna-Indias, peab mees läbi tegema erilise proowi, enne kui naine teda koiib. Ta wõtab mehe enesega kaasa õsungisje. Seal teeb ta tule, hoiab selles üht rauda, nii kaua kuni see hõõguwaks läheb, ja puudutab siis sellega mehe jekka. Karjub wõi hädalab mees, siis pole ta proowi läbi teinud ja jaadetakse kui koiwatu minema. Nii läbifutunud mees koiab terve jurguõja lugupidamise ja jäetakse igalpool kui koiwatu koiwale.

Belgia kuningas Leopold ja inglise kuningas Georg möödunud aukuomaniist, mis on riwistatud külalistuninga jaabumise puhul Londoni.

Pusta ilujaim tüdruk.

Ta jündis Terases, sinna wäljarännanud talunikku tütreks. Kui ta ema juri, wiis ija ta kümneaastase lapjena laewale, et jaata teda Ungarisje jurgulaste juure. Ks wana fadi wõttis wäikse Marita Bognari wastu, kes sellest peale kaswas üles pustas. Mõõdus aastaid, Marita kaswas nägusaks neiuks, tuli palju koiilasi. Marita oli omandanud „pusta ilujaima tüdrukut“ nime. Kuid Marital polnud ühegi koiilase jaoks ilmi ega koiwu, tema armastus kuulus ainult noorele krahwile Stephan Mallatile, ungari mõisniku pojale. Ka noor krahw armastas teda, kuid ija ei leppinud sellega, et poeg nait talutüdrukut.

Sõduririides frondil.

Puhtes joda ja Stephan pidi mine-ma rindele. Wähetati armastuskirju, kuni Marita ühel päewal kadus. Kõneldi, ta olewat Stephani ija kangekaelsuse pärast enda jormanud. Surmateade tuli ka krahw Stephanile. Meleheitel lebas ta wene frondil kaitsefraamis, kui ta ühel augustipäewal 1916. a. ei uskunud oma ilmi: tema koiwul, allohwiiseri mundris, sejis ta armastatu. Tal oli õnnestunud muurefeda sõjamäe munder ja pääfeda oma armastatu juure. Kui komandant sellest kuulis, paigutas ta Marita halsatjadena etapihaglasje. Viigutatud sellest fugewast armastusest, andis wana krahw oma nõusoleku nende abiellumiseks.

Kuid õnn ei teftnud kaua. Pärast joda elas abielupaar Mallat'i lossis Eshhollowakkias, kus nende kooselu muutus üha talumatumaks. Eõppets reisis Marita Budapesti. Ameerika konjulaadis ootas teda üllatus: tema ijaft Terases oli wähepeal jaanud miljonär. Ta otis konjulaadi kaudu oma tütar, et lasta tal oma rikkusest oja jaada. Marita lahutus oma mehest ja kuna paljud dollarid wõimaldasid talle lufust, iai ta pea oma iku ja effrawagantse fujudega funtud iifuks kõigis Euroopa juurlinnades. Berliinis, Wiinis, Roomas, peasjalikult aga Pariisis oli teda koiilal näha, tema afäärid jaid peagi jalongides koielneks. Siis elas ta hulk aega Konstantinopolis, kus ta afufas kodu waeslastele.

Hertsoginna von Anello

Ühel päewal oli ta oma Konstanti-

noopoli austajate ilmiist kadunud. Ta leiti Neapelist, kus temast oli jaanud hertsoginna von Anello. Pusta talutüdrukul oli õnnestunud kuulsa aadlijurguõja järeletulija jündant wõita. Kuid hertsogi perefond ja itaalia seltsfond sulgesid tema ees oma ufesd, ja Marita nõudis wähe aja pärast lahutust. Ta tahtis jattata oma endist elu, kuid ija oli Ameerikas kaotanud oma waranduse ja tütrele ei jaabunud enam dollareid.

Kangemine waeusje.

Marita, hertsoginna von Anello, oli jälle wane tüdruk. Et ennaft elatada, pidi ta maalijaile ja kujureile poseerima, kuid rahu oli kadunud. „Sel kontinendil pole mul enam õnn“, lõpetas ta oma eluloo kirjelduse, „üks mees jälitab mind ja fohub mu koiiljal õnnetusje. See on mees, kes tord minu nooruses palus mu kaitse ja talle ma piitawalt naerdes tagasi jaatfin: tooford wandus ta mulle kaittematfuna ma solwajin teda ning rikkufin ta eluõnn. Ja peab oma lubadust ja koiama mees õngi, kes mulle koiiljale järgneb ja on pürustanud mu mõlemad abielud. Ma ei taha enam wõidelda, lahutan Euroopast ejiemeje laewaga, et Ameerikas alafa uut elu, tahan unustada...“

Pudemeid

Pargis.

Paarite istub pingil. Tema püüab kaitsemate piha ümber ajetada, kuid femate pöörab koiwale. Siis ütleb tema tundmusriikalt: „Kui jumalik on ometi, Marianne, armastatud olenidiga pargis istuda ja ilufat fimeõhtut nautida!“

Marianne noogutab nõusolewalt:

„Oi jah, see wõib olla wast kuitsetam!“

Kaks teed.

Õitja peatab tejet maanteed want-ri ja kiihib wastufulewalt poijilt, kui palju maad on veel A küani.

Pois wastab:

„Umhes nelikümmend tuhat kilomeetrit, kui nii edasi fihutate, kui aga ümber pöörate, siis ainult neli kilomeetrit.“

Needuse eest Ameerikasse

Vahest talutüdrust hertsoginnaks

Allpool on toodud ühe naise huwitav-romantiline eluromaan: Marika Bognar, kaswades waeslapsena Ungari pustas üles ja tehes fantastilise karjääri kuni hertsoginna tiitli saamiseni, lahkuw pärast seiklusrikast elu Euroopast, et pääseda teda jälitawa mehe needuse eest.

„Kümne-aastajest toodi mind „elama laubana“ Euroopasse ja nüüd põgenen ma hertsoginna von Anello'na jälle oma kodumaale Ameerikasse.“

Need jónad ütles elegantne, jale, tume rasiline naine ühes Pariisi wäi-

tefes hotellis, kus ta mõneks päewaks oli õffinud pelgupaika. Pelgupaik on joiw jóna, sest nait ilmiõit kurbade tumedate filmadega effioofilis naps junnib jaatus alati põgenemisele.

„Kogu mu elu on põgenemine,“ ütles ta. „ja nüüd tahan ma lõplikult lahutada Euroopast, et uues maailmas ehitada omale uus elu. Homme jätan kontinendi ja loodan, et ununeb mälustus minust, nii nagu mina koi oma mälestused tahan kustutada.“

„Pealinna Teataja“

käsitab majaomanike päewamuresid, on majaomanike huwide eest valvel ja annab praktilisi juhiseid majade korrashoiu alalt. „Pealinna Teataja“ on uudse sisuga kõigi majaomanike häälekandja. Uuendage aegsasti „Pealinna Teataja“ tellimist 15. novembrist. Hoolitsege kõikides linnades, et ka Teie naaber telliks omale „PEALINNA TEATAJA“

Torustiku rikete parandus

Weetorude külmamine.

Weevärgi ehitus ja kohendamine on eestlastele ülesanne; mõhit sellel alal palju muud teha ei saa, kui mõnd kraani parandada ja rikkeid tefitawate asjaolude wälkimisega weevärgi toraliftu töötamist kindlustada.

Kõigepealt tuleb weetorude külma eest kaitsta. Külma on weevärgi suuremaid waenlasi. Weji paisub külmaades 1/11 mõrra oma mahust ja külmanud torud kas lõhkewad või weniwad wälja (finaforud). Suure külmaaga on kindlamaks abinõuks hädahäda olemine torustikust weest fuhjats lasta. Et jeda oleks võimalik teha, peaks iga peatoru oma-oma üht wäljalastefraani ja iga harutoru julgujat.

Kui pole võimalik torustikku fuhjats lasta ja ruumis pidewalt walitseb külm, näit. fuhjas forteris, siis tuleb torusid mahistega külma eest kaitsta; selleks fõlbawad õled, hein, jaepuru, furbamuld jne. Kõige otstarbekohasem on 4 lauast toru toffu lüüa ja see weetoru ümber panna (enne 3 lauda ühendada ja lõpuks neljas peale lüüa). Wahed weetoru ja laudade wahel topitakse fäis jaepuru või furbamulda.

On toru juba külmanud, peab selle lahti julatama. Weetoru külmamist tuntakse wäjaraga topufamisel mõrdlemisi tumedast fõlast; jeda fõla wõrrel-dasse julade torustikuosade fõlaga. Külmanud toru kuumutatakse jootmis-lambiga või muu lahise tulega, kui toru ümbrus jeda võimaldab. Wastafel forral pannakse torule kuum komprejs. Ka mõjub hästi, kui asetame ümber toru kustumata lupja, mahime ümber fõheda rätikuga ja walame wahese weega üle.

Kui kraanist weest ei tule, peab kõigepealt kraani kuumutama; jageli on kraanis ainult jääfõrt tekinud. Külmanud weetoru peab fingimata lahti julatama. Kui sellega fa enam midagi päästa ei saa, siis wähemalt jafutakse tekinud lõhe jälile, mis õõji juhutuwa

julailma puhul mõib efile tuffuda suure nupufu.

Torude lõhkemist põhjustab jagedasti weerõhu järst muutus, kui torustik ei ole warustatud automaatsete kaitsewentiilidega. Weefurwe äkilise muutuse wälkimisega tuleb kraani peatorude juures piffamööda awada ja julgeda.

Muid rikkeid.

„Kopufamine“ ehk „lofumine“ torustikus teib sellest, et kuffti mitte päris kindlasti wentiilist, wahel fa weefraanist või mingil muul wiisil on torustikku jaffunud õhtu. Ohumullid liiguvad torus edasi-tagasi, kui kusti wõrgus kraan awatakse. Mullide läbi eraldatud weejamba osad tefitawad lihtudes toru pörumist ja et fõgu toru mõnkeid laaja teeb, siis kumfõub see liikumine nagu lõõf. Eestagu õht awatud kraanist ühes weega wäljuda.

„Wilistamine“, „ulgumine“ ja muud jarnased hääled tefiwad sellest, et seinale puuduliktult kinnitatud torud hat-lawad mõnkuma, kui kusti ümbruses wee mõtmisel weji torustikus haffab liituma. Tuleb kinnituskohad läbi waadata ja torud paremini kinnitada. Kui aga mõnked kinnitusklambrite faudu anafse edasi fäitmata laudwaheseinale või muule fergesti faajawõntumale pinnale, ja siis tuleb toru ja klambri wahele paigutada jummutusfihst pehmeist aineist, wildist, kummist jne.

Torude nn. „jooksmisel“ või „higis-famisel“ ei ole tegemist toru seest wäljaimbunud weega, waid foa õhuniis-fufega, mis külmale torule jadedsteb. Asi paraneb, kui fõrwaldada põhjused — auru ruumist või torus olewa külma wee. Wiimast jaawutatakse ainult toru ümberpaigutamisega. Nii tuleb mõfelda ümbruse kaitsemisele. Torud fõstefakse seinast eemale või kaitstakse jaina fõrwa- või lõlatud papiga; torude läbistamise kohad pörandaft fihen-datakse ja kiffitakse hoolega, et weji lae või pöranda wahel ei jafuts.

Alu aias: Tuleb külmatarwaid juurilaid fäendamaft katta, et need külma- ja õhuniisist olefõid füllalt kait-sud.

Madalamad ilupõõjad tulewad toffu jiduda pajuristiktega, et lumi neid ei murrats.

Hoiuruumes: Tuleb teha effe-walmistust furemate külma- fule-futs, fõrda jeda jilemised afnad ja us-te fihendufed. Kuni ilmad wõimalda-wad, hoida afnad ja õhuawad awatult.

Atiifõritistad talweforterisfe

Õlisjõigil, kui atifõõd lõppenud, waatame üle atifõõritistad, kui farwis parandame neid, puhastame ja paneme

talweforterisfe. Rewabijel tiirel fõõ-ajal on siis fõhe fäepäras wõtta fa hoidumad riistad nii hõõpis lauem ja on palju wastupidawamad. Riistad pestakse mullast fäest fuhfats, las-tasse hästi kuwada ja määritakse si-le järgmise määrdega: 3 osa raswa fu-latafasse tulel, lifatafse sinna 1 osa fõlo-fõoniimi (wiimane enne pulbrist tam-pida), jegaada, funi fõif julanud. Sah-tunult määritakse selle seguga fõif atifõõritistade randofad kas pehme har-jaga või riidelapiga ja riputatasse riis-tad oma hoiufõhta.

Kõige parem atifõõritistade hoiufõht on õhurikas pööning, jün hoidumad riistad, paremini kui fustil finnijes ruumis.

Prahas fäilitatakse fassaadi

Prahas on wanade majade uuen-damine — wähemalt paremate liikle-mistfäanawate ääres — olnud wiimajel aastail wäga ülbine ja uuenustusfõõd jaffumad weelgi, eriti juwel parimal ehitamisajal, wäga intensiifseft. Uuen-damisel peefakse filmas, et linna üld-ilme fäilitaks wõimaliktult endijena, ja paljud uuenustusfõõd ongi wõidud joo-

ritada nii, et majade fassaadid, wälja arwatud alumine fõrd, on piijunud en-dijena.

Kõige fihedamini ajustatud wanast linnaft on linnawalitsus ostmud maja-jid, mis lammutatakse ja mille aseme-le rajatakse puiesfifud või muruplat-jid, mille järgi Praha wanimas linna-osas on suur farwidus.

Turu teateid

Tallinna turg 26. novembril

Liha.

Sead tervelt 70—78; sealihakiiloviisi 80—115; seapead-jalad 70—75; singid, suitsu 180—230; ploomirav 120—125; sulatatud rasv 130—150; loomaliha veer. 35—55; loomal. kg-viisi 45—85; vasikal. tervelt 60—75; vasi-kaliha kg-viisi 60—100; lambad, tervelt 45—55; lambal. kg-viisi 50—65; soolatud sealihakiil 100—110 s. kg.

Piimasaadused.

Taluvõi (kõõgi) 180—200; lauavõi 215—225; hapukoor 100—120; kohupiim 35—40; juust sordi järgi 80—165 s. kg.

Tapetud linnud.

Tapetud kanad tk. 60—160; kanapojad 40—85; kodupardid 150—255; laanepüüd 100—120; haned 90—125 s. kg.

Kalad.

Värsked räimed 20—23; latikad 40—60; kameljad 30—40; lõhed 100—200; kohad 60—130; angerjad 130—200; ahvenad 35—50; haugid 50—60; siiad 50—60 s.

Suitsukalad.

Angerjad 200—350; lõhed 500—1000; ah-venad 80—100; vimmad 80—120; haugid 100—120; siiad 150—250; räime kümme 7—12 senti.

Teisi turusaadusi.

Mesi kl. 160—180; kanamunad paar 12—18; sidrunid tk. 8—12; seened kg. 40—160 s.

Puuvili.

Õunad 15—60; pirnid 150—200; jõhvikad 30 s. kg.

Juur- ja aiavili.

Värsked kapsad 4—5; tomat 150—200; spi-nat 80—100; salat 150—200; kartulid 4—5; peedid 10—12; porgandid 8—10; kaalikad 7—10; hapukapsad 10—18; sibulad 30—35 s. kg.

Jahu ja teravili.

Saiajahu 28—48; odrajahu 30—35; odratan-gud 32—40; kruubid 35—45; kaeratangud 35; kaerajahu 23—25; rukki-jahu 20; rukki-terad 20—21; odraterad 18—20; kaeraterad 15—18; hernerad 30—40; läätsad 30—40; oad 35—40; manna 45—50 s. kg.

DONALDI mööbel

ON ODAV, MUGAV JA TUCEV

Äri asub Narva mnt. 9 Telef. 462-33

Kunstliku niisutuse tasuwus

Wiimajel näitusel Saksamaal on pü-hendatud suurt fähelepänu aegade niisutamisprobleemile ajafõhaste priis-i-misjeadiste abil. On näidatud taarti, mille järgi Saksas peaks tuuluma kunstliku niisutuse alla 5 000 000 ha põldu. Niisutusjeadised kujutafid endist meilgi tuntud kombinatsioon pumbast, torustikust ja piferdamisfentriifugist, millised on farwitufel, näit., linnapar-fides.

Et Saksas mõeti kunstliku wihma alla faesolewal juwel 44 000 ha, wõimalda-jid jaadud fõgemufed Reichsfuratorium jür Technik in der Landwirtschaft mõ-ningate ofjuste tegemist jeadiste fäfu-

muse fõhta. Priisimisjeadisega jefõud fulu ulatub RM. 120—1200 ha-lt. Te-ma fäutamise fefimise tulemufena fefwemal mail on konstateeritud wil-ja juures 5 fw fterade ja õlgede, fartu-lise juure 50 fw enamsaaki jamall pindühitult. Alumiidult piimale on enamsaak 2000 kg ha-lt aastas. Rahas on fefimine ha-jaak fefwemal mail fõusunud 200—300 RM.

Kunstliku wihma fäjumust jafsa olu-des peefakse selle fagajärjel fõstafuts jamal määral, kui on fõstafud maa-paranduse fäjumus. Reichsfuratorium afus jefpärast jademeftartide alufel „Reichsberechnungsplan“ fõostamifele.

Lastetoea sisustamisest

Wiimajel ajal pannakse üha enam rõhku lastele ja lastefaswatamist rõ-hutatasse fähtfama probleemina faas-aegse fõdanitu elus. Rapjed olewat meie tulewit, neile pandagu oma pari-mad lootused, jefpärast olewat fa las-tesawatus üks ülesandeid, mida tuleb wõtta juurima fõidufega.

On juba palju räägitud, milline fähtfõus on sellel, et lastele wõimalda-taks oma tuba, või fus see wõimatu, wähemalt oma ifeifefew nurgate elu-toastfi. Tahame fihfõhal peafuda ai-nult selle juures, fuidas peafime oma lastetoea fifustama, et fa wastaks oma otstarbele.

Meie teame wäga hästi, misjufust mõju meie awaldab ümbrus, milles elame. Me teame, kui hea on fõõfada või puhata ruumis, milles walitseb rahu, puhfus ja ilu ja kus fõif, mida wajame, on fäepärast. Sellepärast oleme fa palju fähelepänu pühenda-nud oma fõdu mugawufele. Easte-toa fifustamisel sellewastu fipuwad aga jageli lapje loomulifud farwidufed jääma fähe filma wahel. Efimine nõue on fihin muidugi, et lastefuba oleks rõõmus ja päifefefüllane — jeda tuleb filmas pidada tubade walifuf. Kõif rufum ja tume eemale! Mõõbel olgu heledawärwiline ja lätifw, mitte poleeritud, fef jeda pole wõimalik pesta ja see pole wastupidaw kriimustus-fele, waid wärwitud mõne emailmär-wiga.

Peale selle on eriti fähtis, et fõif efimed ja mõõbel wastafid lapje fas-wule ja jõule. Nii fõolid kui fa lauad olgu ferged ja walmistafud mitte fäis-faswanu, waid lapje mõõdule järgi. On ülbje äärmiselt ebanormaalse nähe, et mõõblit, mis lastele oleks fõhane,

peagu tunagi walmist osta ei saa, waid jeda tuleb lasta teha, tuna nuk-tude jaofts fäielit majafifufus igas luurufes on wälja fõõfatud. Ometi lähewad need lapjele warsti igawaks ja ei juuda fa fegewustfungi rahul-dada.

Anname oma lapjele aga wõimalufe feguffeda ruumis, mis igas fufhes wastaks tema farwidustele, me näeme imestufega, misjufuse andumufega fa jeda puhastab ja fõrras hoiab. Tolmupühimine, wai-pade wäljarwiimine ja fõlmufst puhastamine jne. — jeda fõite tehafe juure hoole ja wai-mustufega. Iga plekfifene heledawär-wilifel laual või pörandal pestakse hoolega puhfats. Sealjuures olgu aga pefufaufs madal, ja pefufaufsi ja weefruufi peab laps fa fäifefufst jõud-ma kanda. Oma riided peab fa ilma wõõra abita madalasfe kappi ja män-guasjad riulifefle afetada wõima.

Niisufuse fegewufe juures fäswab lapje ifeteadmus. Fa tunneb, et fa fa ife midagi juudab, ja püüab nüüd igas asjas jama hoolas ja ofaw olla, nagu jeda on ema. Sfegi wäiffe nelja-aastane ei farwita enam poolfti niis-palju fäifstaswanufe abi, kui warem. Pealegi rafendub jeeaga igale lapjele omane fegewustfung fäfulifule fõõle. Fa harjub juba wäifefena tundma hu-wi praktiliste majapidamisfõõde wastu ja fäswab pärast emale fõelifets abits.

Jääb ära

Majaomanife foja poolst kawafstetud majaomanife üldfõosolek, mis pidi toi-muma 1. defsembril j. a. — jääb effe-tulnud fäifstufuse fõffu ära. Kõosolek peefakse arwatawasti jaahuarifus.

Perenaistele

Toiduretsepte

Täidetud kõrvits

Ained: 1 väike kõrvits, 3—4 keedetud muna, 50—100 gr võid, 1—2 spl. jahu, vürtsi, peterselli, 1 sibul, sinki, mõni porrand.

Kõrvits poolitada, koorida ja seest puhastada. Üks pool keeta tervelt soolavees pehmeks, teine pool lõigata kuupideks ja keeta samuti pehmeks. Sibul ja jahu pruunistada võis, siis lisada juure kõrvitsa keeduvett ja peenendatud aedvil, misjärel segu mõni minut hautada. Järgnevalt täita kõrvitsasse kihtimisi: aedviljakaste, kõrvitsatükid, munaviilud, singikuubid jne. Peale

riputada riivjuustu. Siis asetada kõrvits ettevaatlikult tulekindlasse vormi ja küpsetada karedas ahjus pealt kiiresti pruuniks. Anda lauale tomatikastmega.

Pikantne piimasupp

Ühe l piima hulka segada suur, rõngasteks lõigatud sibul, veidi peterselli, soola, piparmünti ja muskaati ning lasta keeda, kuni sibul on pehme. Siis hõõrutakse kõik läbi sõela, lisatakse või ja lastakse kõik veel korra keema tõusta. Maitsetada vähe aädikaga, lisada jahu. Lauale andmiseks riputada peale murulauku.

Õunasupp

250 kuni 500 gr õunu, 1 l vett, veidi sidrunikoort, kaks spl. saagot, maitse järgi suhkrut. Vesi asetakse sidrunikoorega keema ja lisatakse liigutades saago. Vähe aja pärast panna juure õunalõigud ja keeta pehmeks. Lisatakse suhkur.

Maitsev mannatoit

Ained: 1½ l piima, ½—¾ kl manna, 2—5 muna, ½ kl. suhkrut, riivitud sidrunikoort, veidi soola, 100—200 gr võid.

Piima lasta keema tõusta, lisada sool, või ja riputada manna sisse. Tõsta tulelt kõrvale ja segada juure suhkruga vahustatud munakollane ja vahustatud munavalge. Süüa marjakastmega.

Rootsi õunakook

Valmistada muretaigen 100 gr võist ja 150 gr jahust, millele lisandada 50 gr peent suhkrut, 2 munakollast, riivitud sidrunikoort, 1 sidruni mahl ja 50 gr riivitud mandleid või päiklitummi. Segu hästi läbi sõtkuda. Lasta taigen ½ tundi külmaks kohas seista ja rullida siis ½ cm paksuselt välja küpsetuspannile või tühjargusse vormi, nii et ääred üles jääksid. Määrda munavalgega ja küpsetada paraja soojusega

ahjus poolvalmis. Õunad koorida ja lõigata õhukesteks viiludeks ning asetada siis poolküpsenud taigenale, 2—3 munavalget lüüa kõvaks vahuks, segada kergelt juure 150—200 gr tolmisuhkrut ja valada üle õunte. Küpsetada uuesti ahjus, kuni õunad tõmbuvad pealt pruuniks. Lasta jahtuda ja lõigata tükideks.

Närimittungite raamatuid

ilmusid neil päevil trükiti ja on jaa-daval loodusfotod hinnaga Tall. Ma-jaomanikkude Seltsi büroos, Harju 29.

Däljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts.

Wastutaw toimetaja: A. N i r t.

Majaomanike perekonnaõhtu

pühapäeval, 28. nov. „Pariisi“ ruumes Mäürivahe 2.
kell 8 õht.

Osa võtma on palutud Tallinna Majaoma-nikkude Seltsi liikmed ühes perekondadega.

E e s k a v a s muusikalised ja laulu-ettekanded

Erilisi kutseid ei saadeta. P ä ä s m e d liikmetele saadaval „PARIISIS“ enne perekonnaõhtu algust ja Seltsi büroos, Harju 29.

Metsaäri «Maja» Hollandi 5. telef. 305-41.

Müüb soodsate hindadega mitmesugust metsa-materjali, hõõveldatud ja hõõveldamata laudu, suuremal arvul tolliseid praaklaudu. Peale selle laost saadaval: lubi, kips, tsement, takud, turvas, naelad, katuse- ja isoleerpapp j. n. e.

Omanikud

Jooksva

reumatismi, kondivalu puhul määrige peale „Manoli“ ja sisse võtke „Reumatoseet“. Eht ainult „punase ankruga“

Trikraud, keeduplaadid, keedunõud, sukeldus-keet-jad — oma töö

Parandus kltre ja korralik

Eldro

Lai 1, telefon 450-29.

U.K. EESTI RAHVAPANK

TALLINN, S. KARJA 19. TELEF. 425-55

Toimetab kõiki pangaoperat-sioone • Ostab ja müüb välis-raha ja igasuguseid kindla-protsendilisi väärtpabereid

EHITUS / REMONT-MAALRITÖÖD KUNSTGRANIIT/DEKORATSIOON

B. K O R O L E V / KONTOR: Tallinn, Harju 35
DIPL. MAALERMEIST. / K Ö N E T R A A T : 524-71
N Õ M M E , H I I U T Ä N A V 35

Elegantset daami rahuldab
ainult
kvaliteetkarusnahk
ostetud firmalt

Suures vali-kus alati saadaval gar-nituurideks ja mantliteks kodu- ja välismaal toodeldud igasugu karusnahku moodukate hindadega.
Mõhk suurel ja väikesel arvul. Oma parkimis- ja värvimisloetus.

üür Kr. 40. Soe talvekorter, päi-kesepaist.
Raudtee 107-a-1 (Kivimäe, jaama lig.) 2 tuba, köök, II kord, elekter, vesi ja klosset kort., üür Kr. 28.

Üksikud toad.

Girgenoni 22-9. Korralik noormees võib kaastüüriks tul-la vanema naister. juure.
Imanta 10-7. Suur tuba köögi tarvitam. ära anda mööbliga ehk ilma.

Kalju 4-3. Erasisek. möbl. tuba ära anda kütte ja valgust.
Kopli 47-4. Tuba erasisek., köögi tarvitamisega ära anda. Näha kl. 5-9 p. l.

Kreutsvaldi 13-8. Möbl. tuba intel. riigiametnikule ära anda.

Köhleri 2-9. Kindlas teenist. naisterahvas võib tulla toakaas-laseks vanema naister. juure, poolkeldrikord. Näha kl. 5-7 p. l.

Liiva 5-2. Meester. võib kaastüüriks tulla vanema nais-ter. juure, suitsetajaid palun mitte tulla.

Naeri 5-6. Korterikaaslasest võib tulla kõigiti korralik ja süm-paatne preili. Peale kella 7 õht. (Magasini tänavalt).

Narva m., Kadriorus 130-1. Keks isikut võivad kaastüüriks tulla ruumikasse korterisse, hind kuni Kr. 6. Soovikortral tuba keeduvõimalusega.

Noole 5-3. Tuba ära anda ük-sikule meesterahvale.

Paldiski 38-b-8. Kaastüüri-ks võib tulla kindlas teenistuses käija noormees omaette tupp.

Tulla vaatama 6-7 vahel õhtul. Prii 7-3. Kaastüüriks võib tulla naister. vanema naise juure.

Raua 11-5. Väike puhast tuba kindl. teenist. daamile ära anda, kes päev läbi teenist. Soovit. on vaiken, korral. tüürik. Näha 9-10 h., 3-5 ja 7-9 õht. Vaba-neb 1. dets.

Sõja 33-2. Kaastüüriks võib tulla naisterahvas.

Tina 10-4. Mööbliga või ilma tuba ära anda üksikule preilile või prouale. Näha 8-10 h. ja 2-6 p. l.

Toomkuninga 26 poest. Naister. võib kaastüüriks tulla. Üür odav.

Toompeal, Piiskopi 1-1. Kaas-tüüril. võib tulla ametiskäija tütar-laps. Hind Kr. 5.

Tornimäe, hoovimajas 7-26. Kaastüüril. võib tulla korralik teen. käija naisterahv. Tulla kl. 11-16.

Tsemendi 8-16. Kaastüüriks võib tulla korralik meesterahvas.

Villardi 36-2. Kaastüüriks võib tulla meester. Kr. 6. Näha kl. 3 p. l.

Västriku 16-2-a. Naisterahvas võib tulla korterikaaslasest. Ton-di tän. sisse keerata.

Võrgu 3-7. Moodsas majas soe, ruumikas, päikesepoolne era-sisek. möbl. tuba ära anda kindl. ametis daamile.

Avatakse 1. detsembril
eesti- ja saksa keelne
laste laulu- ja mänguring
Roosikrantsi 11, tel. 476-67
kella 3—5 p. l.

Hedi Raes

Hambaarst

Marta Poljak

Hamba- ja suuhaigused,
kunsthambad.

Uus t. 20-7, telef. 441-73.

Vastuvõtmine kella 10-1 ja
½5-7.

Majaomanikkude Seltsi liik-metele vastuvõtmine alanda-tud tariifiga.

A. Iljashev

Ehitus- ja remonttööd.

Eelarved ja kalkulatsioo-nid tasuta.

Tallinn, Janseni 3-1.
Telef. 317-69.

Vajan

korterit

2-3 tuba ja köök, (soovitav vesi ja V C korteris), südalinna-st mitte väga kaugel. Pakk. slt. „92“ ja Pärnu mnt. 55-6.

Noor, ametiskäija abielupaar vajab 2-toalist

korterit

Soovitav Narva mnt. rajoonis. Teat. slt. „Kindel amet“ all.

Korteripakkumised

1. jaoskond.

Girgenoni 16-1. 2 pliidiga tuba, keldrikord, vesi ja klosset kojas, üür Kr. 20. Vabaneb 4. dets.

Girgenoni 16-1. 3 tuba, köök, II kord, elekter, vesi kort., klosset kojas, üür Kr. 35. Vabaneb 1. dets.

3. jaoskond.

Israeli 6-1. 2 tuba, köök, I kord, elekter, vesi kort., klosset kojas.

Mäekalda 17-2. 1 pliidiga tuba, I kord, petrol. valg., vesi õues, klosset kojas. Kahele vana-innesele ära anda.

4. jaoskond.

Liivalaia 107-3. 1 pliidiga tuba, I kord, elekter, vesi kojas, klosset kojas, üldvann, üür Kr. 18. Päikesepoolne. Ainult kindlapal-galisele (1-2). Kaupa teha Kana 5-1.

Pärnu 62-7. Kuiv tööstus-ruum puhtama töö jaoks ära anda ühes vähema elukorteriga. Väike Ameerika 15-8. 1 tuba köögi, I kord, elekter, vesi ja klosset õues.

5. jaoskond.

Kullerkupu 12-7. 2 tuba, köök, esik, I kord, elekter, vesi ja klosset krt., üldvann, üür Kr. 30.

Oskari 55-12. hoovim. Suurus 36 m², 2 tuba köögi, II kord, elekter, vesi kort., klosset kojas, üldvann, üür Kr. 25. Vaiksele, kindlas teenist. perek.

Paldiski m. 45-4. 3-toaline korter ühes kauplusruumiga ära anda.

Raudtee 38-9. 2 tuba, köök, esik, I kord, elekter, vesi ja klosset kort., üldvann. Korralikule pere-konnale. Tulla Kuu tän. kaudu.

Videviku 20-1. 1 kord, elek-ter, vesi ja klosset kort., üür Kr. 25.

NÕMMEL

Pidu 16 (Hiiul, basseini lig.) 3 tuba, köök, esik, kin. veranda, I kord, elekter, vesi ja klosset krt.,

Värvid,
värnits,
tapeedid
ja igasugused
maalritarbed
T.-U.

MAJA

Estõnia p. 25.

Uusi tapeedi-mustreid
Belgiast kohale jõudnud.

Korteriotsimised

2-3-toalist käsitöölise

korterit

soovib vaikne perekond. Teat. slt. „Korralik maksja“.

Kindlas teenistuses lasteta väike perekond otsib 2- või 3-toalist

korterit

Teat. slt. „Väike perekond“.